

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-23

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS—THURSDAY, LAPKRITIS—NOVEMBER 3, 1983

Nr. 218

LKB Kronika Nr. 59

Tardymai

(Tęsinys)

Kybartai. — Liepos 6 d. saugumo darbuotojai namuose tardė kybartietę Ferencienę. Į klausimą, kaip ji gali apibūdinti kun. Sigitą Tamkevičių, moteris su ašaromis akyse pasakė: „Jei ne mūsų klebonas kun. S. Tamkevičius, galbūt šiandien mano vaikai būtų tapę valkatomis ir kalėjime sėdėtų. Tik jo dėka jie išaugo gerai ir sąžiningais. Ir jei būtų galima, aš mielai sutikčiau, kad šiandien pat jūs mane areštuotumėte ar priešenos statytumėte sušaudyti, kad tik paleistumėte kun. S. Tamkevičių. Juk, jei aš mirčiau, tai tik du vaikai liktų našlaičiais, o dabar visa parapija ir net visa Lietuva neteko gero tėvo. Mes, visi tapome našlaičiais. Kas dabar mus gins?“

Ferencienė papasakojo visą eilę diskriminacijos dėl tikėjimo faktų, iškelė aikštėn jai žinomus partijos darbuotojų nusikaltimus, tačiau ir šį kartą saugumo darbuotojas į protokolą įrašė tik jiems rūpimus parodymus, visą kitą praleido negirdomai.

Ferencienė po protokolo nepasirašė.

Kybartai. — Birželio 16 d. į Kybartų K. Donelaičio vid. m. kl. tardymai buvo kviečiami 11 kl. mokinė Vida Merkevičiūtė. Į tardymą neatvyko.

Birželio 17 d. apgaulės būdu iškviečiami mokyklą į įteikė oficialų šaukimą, pagal kurį to paties mėnesio 20 d. jį turėjo atvykti į Vilniaus KGB tardymų pas tardytoją V. Baumilą. Kad ji tikrai atvyktų, mokyklos direktorius pasyrė mokytoją, privalejusį Vidą palydėti į saugumo būstinę, tačiau mergaitė palydos atsisakė ir nuvyko viena.

Tardymo metu kalbėjo mažai. Po protokolo nepasirašė.

Virbalis. — (Vilkaviškio raj.). Birželio 16 d. Vilniaus m. KGB darbuotojas Vidas Baumila pasiėmęs iš namų ir nusigabėjęs į Virbalio vid. m. kl. tardė Virbalio vid. m. kl. 10 kl. mok. Joną Depšį ir tos pačios mokyklos 9 kl. mok. Liną Žebertavičiūtę. Klausė, ar pažįsta kun. S. Tamkevičių, ar pasirašė po pareiškimo dėl jaunimo persekiojimo, dėl kun. A. Svarinsko ir kun. S. Tamkevičiaus išlaisvinimo, kur susipažino su pareiškimų tekstais?

Mokiniai savo parašų neišsiėmė.

Vilkaviškis. — Birželio 26 d. į Vilkaviškio raj. esančią moksleivių darbo ir poilsio stovyklą atvyko Vilkaviškio m. KGB darbuotojas Masalskis ir Vilniaus m. saugumietis V. Baumila. Jie klasta išskvietė čia dirbusią Vilkaviškio V. Vitkauskio vid. m. kl. 8 kl. moksleivę Jūratę Alkevičiūtę. Mergaitė buvo pasakyta, kad turinti telefonu pasikalbėti su tėvais. Išvydusi saugumiečius, Jūratė pasipiktino surežisuotu melu ir atsisakė kalbėti, o vėliau pareikalavo išskiesti jos tėvus, nes esanti nepilnametė ir be tėvų žinios nieko nekaltė.

Tada tardytojas V. Baumila iškviečė stovykloje buvusią mokytoją.

Į klausimą, ar tikrai yra jos parašas po pareiškimu dėl jaunimo persekiojimo, Jūratė atsakė:

- Kokios jums dar gali kilti abejonės — mano ar ne mano parašas. Matote, kad pasirašiau pilnu vardu, pavardę ir dar parašą padėjau. Saugumiečiai stebėjosi mergaitės drąsa, vadino ją kietu riestu, labai supyko, kai tardymo pabaigoje atsisakė pasirašyti po protokolo.

(Bus daugiau)

Iranas atmetė karo paliaubas

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba reikalauja, kad Iranas ir Irakas sustabdytų savo karą. Rezoliucijoje pasisakoma prieš civilių taikinių bombardavimą, reikalaujama nutraukti tarptautinei prekybai Persų įlankos.

Irako vyriausybė tuoj paskelbė, kad ji priima Jungtinių Tautų reikalavimus, tačiau pagrįsino, kad bus imtasi reikalingų priemonių, jei paliaubas atmetų Iranas.

Iranas paskelbė, kad JT rezoliucija yra palanki Irakui ir Irano vyriausybė nekreips dėmesio į paskelbtą rezoliuciją, jokių karo paliaubų nepripažins. Iranas pasigyrė, kad jo karo jėgoms pavyko nuskandinti du Irako karo laivus.

Surinamas „šaldo“ ryšius su Kuba

Washingtonas. — Komentatoriai kalba, kad JAV vyriausybės nutarimas užimti Grenadą buvo ir savotiškas psichologinis signalas kaimyninėms šalims, kurios pradėjo flirtuoti su komunizmu. Grenados puolimas parodė, kad Washingtonas netoleruos komunizmo tvirtovių šioje

hemisferoje. Jamaikos vyriausybė antradienį įsakė išvažiuoti per 72 valandas keturiems sovietų diplomatomams. Uždarė Kubos spaudos agentūros „Prensa Latina“ atstovybę. Jos vadovas turi išvykti per 48 valandas. Jamaikos premjeras Seaga paskelbė 25 žmonių pavardes. Jie visi palaiko glaudžius ryšius su Sovietų Sąjunga ir Kuba.

Surinamo valstybėje, apie 600 mylių nuo Grenados, marksistas diktatorius Desi Bouterse suprato, ką reiškia JAV įsikišimas Grenadoje. Jis tuoj ištrėmė Kubos ambasadorių ir nutraukė su Kuba pasirašytas kultūrinio bendradarbiavimo sutartis.

Stebėtojai Suriname (gyventojų 350,000) mano, kad Bouterse bijo Grenados Bishopo likimo. Jis suprato, kad Karibų jūroje rizikinga demonstruoti savo asmeninius marksistinius polinkius.

— Salvadore „mirties komanda“ nušovė aukštą komunistų partijos veikėją ir tris kitus valdžios priešus. Komanda pasivadinsi „antikomunistine brigada“.

— Graikijos parlamento užsienio reikalų komitetas patvirtino vyriausybės sutartį su JAV dėl karinių bazių, kurios galės likti dar 5 metus.

Karibų jūros valstybių politikai svarsto padėtį Grenadoje. Vidury Grenados generalinis gubernatorius Sir Paul Scoon. Kairėje — Barbados kariuomenės viršininkas gen. Ruyard Lewis, o dešinėje — Barbados premjeras Tom Adams.

NYT rašo apie okupuotą Estiją

Talinas. — „The New York Times“ korespondentas Serge Schmemmann spalio pabaigoje lankėsi ok. Estijoje. Jam labai patiko Talinas, kuriame daug senų pastatų restauruojami, miestas puošia senų pilių bokštai, tvirtovių sienos. Korespondentas susitiko su aukštais komunistų partijos pareigūnais ir su paprastais žmonėmis. Jis pabrėžia, kad Talinas atrodo gražesnis ir turtingesnis už Sovietų Sąjungos miestus ir tai esąs estų darbštumo, individualumo, kieto darbo vaisius.

Kalbėdamas apie Estijos istoriją, kurią dabartiniai partijos istorikai iškraipo, autorius nurodo, kad šalį skriaudė įvairūs okupantai: danai, švedai, vokiečiai ir rusai. Nepriklausomybės laikotarpį sovietų ideologai piešia kaip buržuazinį „blogą sapną“, kuris baigėsi estams su džiaugsmu pasitikus sovietinę sistemą. Kai autorius paklausė savo šeimininkų, kodėl apie 350,000 estų buvo išvaryti į Sibirą ar tremti, valdžios atstovai paaiškino, kad tai buvę fabrių savininkai, pirk-

liai, turtingi buožės, buržuaziniai vadai ir kitokios šiukšlės.

Vienas jaunas estas autoriumi pasakė, kad Estija nuo Vakarų atsilikusi gal 10 metų, tačiau ji 10-čia metų pralenkusi Maskvą. Korespondentas rašo, kad tas Estijos ekonominių stiprumas, čia randami patogumai atviliojo — Estiją tūkstančius rusų, kurie dabar sudaro 35 nuoš. šalies gyventojų.

Klausinėjami apie pasipriešinimą rusifikacijai ir jų laisvės svajones, estai paaiškino, jog jie negali elgtis taip, kaip lenkai, nes lenkų yra 40 milijonų, o estų — tik milijonas. Autorius primena, kad estų komunistų vadas Karl Vaino neseniai skundėsi „buržuazinių nacionalistinių grupučių“ veikla Vakaruose.

Talino grožiu nemažai pasitarinavo ir 1980 m. Olimpiadai žaidimai. Sovietai skyrė lėšų Talino pagražinimui, nes čia vyko daug vandens sporto varžybų. Paprastieji rusams Estija yra Vakarų šalis, kasmet apie 1.2 milijono rusų atvyksta į Estiją pasigėrėti jos stiliumi ir gyvenimo lygiu, kurio jie nemato Rusijoje.

Britų sandrauga rengia dalinius

Londonas. — Britų tautų bendruomenės sekretorius Sir Shridath Ramphal pasakė spaudai, kad bendruomenė gavo pakankamai narių pasiūlymų pasiūti jėgas į Grenadą. Taikai prižiūrėti jėgų žadėjo Kanada, Naujoji Zelandija ir kitos bendruomenės narės.

Britanija nenorinti per daug išplėsti savo karo jėgų. Jos dalinių jau yra Libane, Sinajuje, Kipro saloje. Grenados demokratinei vyriausybei paremti užtektų apie 1,000 dalinių jau organizuojami, nors dar nežinia, kada pasitrauks JAV jėgos.

Washingtono Atstovų Rūmai 403-23 balsais patvirtino rezoliuciją, kuri reikalauja vyriausybės per 60 dienų atitraukti kariuomenę iš Grenados. Jei atitraukimas nebus įmanomas, prezidentas turės vėl gauti Kongreso pritarimą laikyti kariuomenę Grenadoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Argentinos parlamento rinkimuose radikalai laimėjo 129 vietas 254 vietų parlamente, peronistai — 111, kitas vietas gavo nepartiniai ir mažesnių grupių atstovai.

— Argentinos radikalų partijos vicepirmininkas pareiškė, kad demokratine vyriausybe apmokės valstybės skolas, tačiau bandys išsiderėti palankesnes mokėjimo sąlygas.

— Japonijoje lankosi Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl su žmona Hannelore. Kancleris pasakė japonų spaudai, kad Vokietija pradės priimti naujas raketas šio mėnesio gale, jei Ženevoje nebus susitarta dėl nusi-ginklavimo.

— Amerikos naftos gręžinių laivas buvo rastas Kinijos jūroje — jos dugne, 300 pėdų gylėje. Dar išeikoma laive dirbusių 79 kinų ir amerikiečių.

— Iš Grenados salos išvežti visi JAV marinai. Jų vietas saloje užėmė 82-trosios parašutininkų divizijos vyrai.

— Nikaragvos sandinių valdžia įsakė dviem katalikų kunigams išvažiuoti. Jiedu kiršinę Nikaragvos jaunimą nestoti į kariuomenę, sakė valdžia nepalankius pamokslus. Vienas kunigas — ispanas, kitas — kostarikietis.

— Pašto valdybos direktorių taryba 5-4 balsais nutarė pakelti kainas už laiškus ir siuntinius persiuntimą. Pirmosios klasės laiškas kainuos 23 centai. Laikraščiai ir žurnalai siuntimas pabrangs iki 24.6 nuoš. Kainos bus keičiamos ateinančiais metais.

— Britanijos vyriausybė pripažino, kad naujos branduolinės skriejančios raketos jau rengiamos. Demonstracijų dalyviai išpėjami, kad įsibrovimas į karines bazes rizikingas, nes sargybos įsakyta ginti raketų įrengimus. Antradienį policija suėmė 26 raketų priešus Greenham Common vietovėje.

— Japonijos vyriausybė sutiko savanoriškai apriboti savo automobilių pardavinėjimą Amerikoje. Per metus bus eksportuojama „tik“ 1.85 mil. naujų automobilių.

— Atstovų Rūmai vos 217-208 balsais patvirtino lėšas naujoms strateginėms MX raketoms.

Pasitarimai dėl Afganistano

New Delhi. — Sovietų okupacinė kariuomenė pradėjo Afganistane naują ofensyvą septyniuose provincijose. Daugiausia žinių gauta apie įvykius Ištalifo miestelyje su 5,000 gyventojų. Čia sovietų aviacija daužė pastatus penkias dienas, po to kareiviai apšaudė griuvėsius iš artilerijos pabūklų. Daug gyventojų išbėgo prasidėjus bombardavimams. Kabulo ligininės pilnos sužeistų moterų ir vaikų.

Diplomatų Indijoje žinios, Ištalifas buvo svarbi partizanų bazė, tačiau čia įvyko skilimas, atsirado dvi partizanų vadovybės, dvi grupės. Afganistano slaptoji policija infiltravo miestą, gavo žinių apie slapta partizanų veiklą. Sovietų kariuomenė, įžengusi į miestą, susprogdino pastatus, iš kurių veikė partizanų vadai. Abiejų grupių vadai žuvo, tačiau partizanams pavyko pabėgti ir padaryti sovietams sunkių nuostolių. Po to prasidėjo miestelio bombardavimas.

Buęs Afganistano ambasadorius Jungtinėse Tautose H. Karzai, kuris pasitraukė iš pareigų, kai sovietai Afganistaną okupavo, papasakojo reporteriams, kad sovietų kariuomenė prie dviejų afganų kaimų pietryčių Afganistane prarado nemažai kareivių ir septynis tankus. Kitą dieną pasirodė baudžiamasis sovietų ir Afganistano kareivių dalinis, suvarė visus gyventojus į Kolchabad kaimo aikštę, vyrus sušaudė, o moteris ir vaikus išvedė durtuvais. Kitą dieną abu kaimus visai sudaužė lėktuvų bombardavimai.

Jungtinių Tautų gen. sekretorius toliau tęsia pasitarimus su Afganistano ir Pakistano diplomatais, su abiejų valstybių užsienio reikalų ministrais. Palaukiami kontaktai su Sovietų Sąjunga, Iranu ir Amerika. Dar šį mėnesį sekretorius nutars, ar verta tęsti taikos derybas. Jo nuomone, Afganistano klausimą būtų galima išspręsti, jei būtų geresni santykiai tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Sovietai išvežtų savo kariuomenę, jei būtų garantuota, kad Afganistanas toliau liks neutrali, sovietams draugiška valstybė. Tą garantuoti gali tik Amerikos-Sovietų Sąjungos susitarimas.

Ženevoje jau buvo netiesioginės derybos tarp Afganistano ir Pakistano. Sekretorius pavaduotojas Diego Cordovez, du kartus bandęs rasti visiems priimtina sprendimą Afganistano problemą išspręsti, yra sudaręs pagrindinių tikslų planą. Sovietai palaipsniui atitrauktų savo karines jėgas iš Afganistano teritorijos. Pamažu į savo šalį sugrįžtų milijonai Afganistano pabėgėlių. Kaimyninės valstybės, JT Saugumo Taryba paskelbtų tarptautines garantijas, kad niekas nesikiš į Afganistano vidaus reikalus. Afganistano žmonės laisvai nuspręstų, kokią jie nori turėti valdžios formą. Derybose dėl šių tikslų siekiama dalyvauti ir pabėgėlių atstovai, nes sekretorius negali nustatyti precedento ir tartis su sukilėlių — partizanų atstovais.

Londono dienraščio „Daily Express“ korespondentas, išbuvęs šešias savaites Afganistane laisvės kovotojų tarpe, aprašo baisias teroro priemones, kuriomis sovietų okupacinė kariuomenė Afganistane siekia nuslopinti partizanų pasipriešinimą. Kovoje su partizanais, pažymi korespondentas, sovietai panaudoja žiaurias represines priemones prieš civilius gyventojus: ištisi kaimai yra nusiaubiami, sudeginami, sulgytinami su žeme, jų gyventojai masiniai išžudomi, kai įtariama, kad jų tarpe yra partizanų. Korespondentas rašo, kad nuo tokių represinių priemonių žūsta žymiai daugiau žmonių, negu ginkluotose susiremimuose: aukų skaičius siekia dešimtis, o galbūt ir šimtus tūkstančių. Nuo sovietų okupacijos pradžios iš Afganistano pabėgo trys milijonai žmonių. Bet afganai partizanai, rašo anglų korespondentas, yra pasiryžę vertiau mirti, negu atiduoti kraštą okupantui. Tad ginkluotais pasipriešinimas prieš sovietus bus toliau tęsiamas bet kuria kaina, rašo korespondentas, sudarydamas sovietam ir ateityje didelių sunkumų bei nuostolių.

Užėmė salelę

Washingtonas. — Pentagonas paskelbė, kad antradienį JAV marinai užėmė Grenadai priklausančią salelę Carriacou, 30 mylių į šiaurę nuo Grenados. Saloje gyvena 7,000 žmonių, kurie marinus priėmė draugiškai, parodė, kur yra valdžios ginklų sandėlys. Jame marinai rado 700 šautuvų, 150 dėžių šovių ir 12 dėžių dinamito.

Nobelio laureatų suvažiavimas

Garsiajame Paryžiaus Sorbonos universitete spalio 25-29 d. vyko Nobelio premijos laureatų nepaprastas suvažiavimas, kuriame sprendžiama šiuolaikinio pasaulio didžiosios problemos. „Mokslas ir Taika“ — Nobelio laureatų atsakymas. Toks buvo suvažiavimo šūkis. Jo dalyviai nagrinėjo klausimus, susijusius su mokslo ir pasaulio bendruomenės santykiais, išsivystimu, ginklavimosi varžybomis ir nusiginklavimu, moksliniu tyrinėjimu ir technologija. Į suvažiavimą buvo pakviestas ir šių metų Nobelio Taikos premijos laureatas, panaikintosios lenkų nepriklausomos profesinės sąjungos lyderis Walesa.

— Zimbabvėje buvo suimtas buvęs premjeras, metodistų vyskupas Abel Muzorewa. Jis turės ryšių su valstybės priešais Pietų Afrikoje ir Izraelio.

KALENDORIUS

Lapkričio 3 d.: Martynas P., Vinifreda, Vidmantas, Nora.
Lapkričio 4 d.: Karolis Borom., Modesta, Manivydas, Vaida.

Saulė teka 6:24, leidžiasi 4:44.

ORAS

Debesuota, vėjuota, šalčiau. Temperatūra diena 52 l., naktį 40 l.

**PRIMINIMAS
APIE VLIKO SEIMĄ**

Sis paskutinis priminimas pirmiausia taikomas Detroito bei jo apylinkių lietuviams. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, su trumpintais Vlikas, buvo įsteigtas 1943 m. lapkričio 25 d. Jo veiklos 40-ties metų sukakčiai paminėti š. m. lapkričio 12 d., šeštadienį ir lapkričio 13 d., sekmadienį, Detroito Dievo Apvaizdos parapijos centre įvyks jubiliejinis seimas. Ruošos darbą apsiėmė atlikti Rytų Lietuvos Rezistencinis sąjūdis, vadovaujamas Alberto Misiūno.

Seimo posėdžiai vyks Kultūros centro salėje. Jie prasidės lapkričio 12 d., tuoj po 9:00 v. r. registracijos. Pirmajame posėdyje kalbės dabartinis Vliko pirm. dr. Kazys Bobelis, bei pirmosios Vliko valdybos vicepirmin. Balys Gaidžiūnas, bus atlikti prezidento bei komisijų rinkimai, vadovaujantiųjų asmenų pranešimai, klausimai ir diskusijos. Laikas tarp 1:00 – 2:00 v. skiriamas pietums. Antrajame posėdyje padarys pranešimus JAV ir Kanados Tautos fondo vadovai, kalbės Lietuvos atstovas prie Vatikano Stasys Lozoraitis, jaun., įvyks simpoziumas (tema: "Lietuvos laisvinimo problemos"; moderat. dr. D. Krivickas; dalyviai – Liūtas Grinius, dr. K. Karvelis ir A. J. Kasulaitis). Lapkričio 13 d., 12:00 v. vidudienį įvyks paskutinis posėdis ir seimo uždarymas. Posėdžiuose dalyvaus ne tik gaili, bet ir labai kviečiami visi Detroito lietuviai, kuriuos Vliko veikla domina. Iškilmingos pamaldos Dievo Apvaizdos šventovėje bus detroitiečiams įprastu laiku – 10:30 v. Pamokslą pasakys Vliko darbuotojas iš Floridos kun. Adolfas Stašys.

Šeštadienį, lapkričio 12 d., vakare, Kultūros centro salėje ruošiamas Detroito lietuvių susitikimas su Vliko veikėjais. Prasidės 7:00 v. kokteiliais, 8:00 v. – meninė programa, 9:00 v. – vakarienė. Tiesa, meninė programa atliks daugelį kartų girdėti bei matyti mūsiškiai (sol. Danutė Petronienė, tautinių šokių sambūris "Audiens", Kristinos ir Reginos Butkūnaičių duetas). Bet ne mums ši programa, o svečiams iš tolimų JAV bei Kanados miestų. Jiems, svečiams, čia viskas bus nauja. Laikini primirškime ir dejonę "per daug balių". Dešimtmečiai centrinių veiksmų veikloje labai ilgi, reikalauja daug prakaito, aukojimosi. Didžiūkimės ir džiaukimės, kad 40-ties metų sukaktį Vlikas sutiko švęsti ne kur kitur, o pas mus. Kitos tokios progos ilgai reikės laukti. Būtų gražu, kad detroitiečiai ir vaives – koncertą susirinktų taip gausiai, kaip į vestuves, o rengėjai kad prie kiekvieno stalo pasodintų bent po vieną seimo atstovą iš tolimų vietovių. Taigi, šeštadienio vakaras – mūsų, detroitiečių, prestižo vakaras. Viliusi, kad po jo nereikės su kartumu rašyti.

Norintieji koncerte – vaivėse dalyvaui, prašomi kreiptis į Eugeniją Bulotienę asmeniškai arba telefonu (368 – 3299). Smulkesnių informacijų iki pat seimo pradžios teiks lietuviškos radijo valandėlės.

Alfonas Nakas

SKAUTŲ SUEIGA

Detroito „Gabijos“ skautių tunto ir „Baltijos“ skautių tunto bendra iškilminga Jubiliejinė metų užbaigimo sueiga įvyks lapkričio 20 d. Negaunant tinkamos sueigai patalpos, sueiga teko atidėti jau antrą kartą.

**LIETUVIŲ LEDO
RITULIO ŽAIDYNĖS**

Lapkričio 5 d., šeštadienį, 11 val. ryte, Yack arena – 3131 Third St., Wyandotte, Mich. prasidės lietuvių ledo ritulio žaidynės, kuriose dalyvaus: Toronto, Hamiltono, Bostono, Chicagos ir Detroito ledo ritulininkai.

7 val. vakare Roma Hall, 27777 Schoolcraft, Livonia, įvyks pokylis. Detroito sporto klubo „Kovas“ ledo ritulininkai žaidynėms intensyviai ruošiasi ir šį kartą tikisi geresnių pasekmių. Detroito ledo ritulininkams vadovauja Marijus Rauckis.

**LB X-sios
TARYBOS SESIJA**

Spalio 22-23 dienomis, Clevelande įvykusioje JAV LB X-sios Tarybos antroje sesijoje Michigano LB apygardai buvo atstovaujama LB Tarybos narių: Vytauto Kutkaus, Algio Rugieniaus ir Jono Urbono. Be jų, svečio teisėmis sesijoje dalyvavo Liuda Rugienienė ir buvę detroitiečiai – Ona ir Petras Griškėliai, dabar gyvenę Floridoje.

Sesijoje Jonas Urbonas buvo patvirtintas JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininku. Jis jau yra sudaręs naują Visuomeninių reikalų tarybą, kurią patvirtino LB Krašto valdyba. Ją sudaro: Jonas Urbonas – pirm., Aušra Zerr ir dr. Viktoras Stankus vicepirmininkai, įvairių darbų koordinatoriai: kun. Kazimieras Pugevičius, Edwardas Meilus, Teresė Gaidelytė-Meiluviene, dr. Ramūnas Kondrotas, Virginija Gureckienė, Daiva Kezėnė, Juozas Kojelis, Dalia Orėntaitė ir Antanas Janušis – išrinktas bei reikalų vedėjas.

Adolfas Armalis staiga mirė darbe šeštadienį, spalio 15 d. Velionis buvo baigęs Detroito universitete komercinius mokslus ir išgijęs magistro laipsnį. Visą laiką dirbo Federalinės vaidžios įstaigoje Detroito, buvo Internal Revenue pareigūnas. Priklausė Šv. Antano parapijos chorui, Dariaus ir Girėno klubui, „Švyturio“ jūros šaulių kuopai ir lietuvių namų draugijai Detroito.

**EKSKURSIJA
Į CADILLACĄ**

Šįmet General Motors 75-rių metų sukakties proga tos bendrovės dirbtuvėse buvo surengtos „Open house“ svečiams. Tokia diena buvo ir kaimynystėje esančiam Cadillac fabrike. Rugsėjo 23 d. lietuvių grupė, vadovaujama Igno Kaunelio, nuvyko į Cadillacą. Nuo automobilių pastatymo aikštės atvykusieji autobusais buvo vežami į fabriką. Atvykę į fabriko rajoną, radome didžiausią žmonių minią, kuri slinko į fabriką ir žygiavo nurodytais takais. Pirmas, kurį aš mačiau, buvo 1908 metų Cadillac automobilis. Nors ir senas, turįs jau 75 metus, bet atrode gerai. Po jo matėme kitus, jau kiek jaunesnius automobilius. Žygiuodami pasiekėme konvejerį, kuriuo sumontuojami automobiliai. Vienoje ir kitoje konvejerio pusėje žmonės prie rėmų montuoja reikalingas dalis. Ir taip vienas po kito jie sukrauna ir sumontuoja automobilį. Man ir Vincui Tamošiūnui, kaip dirbusiems Fordo fabrike, kažko ypatingo neteko ten matyti. Fabrike prie konvejerio, kaip teko pastebėti, dirbo tik jauni žmonės: vyrai ir moterys. Dirba palengva, kitas net kavą gerdamas. Vienas tik automobilio

Detroito „Gabijos“ tunto skautės Tarptautinio Instituto surengtoje mugėje prie lietuvių kiosko, kurio ruošinys Detroito Kultūros klubas, iš k. l. Mingelienė, S. Kaunelienė, E. Bulotienė, p. s. D. Bielskienė, D. Memėnaitė, K. Bielskutė, K. Skorupskaitė, p. s. V. Bulotienė, K. Barauskaitė, D. Barauskaitė, R. Ratnikaitė. Nuotr. K. Sragausko

daugio pritaikintojas buvo kiek suaugesnis. Tako posūkyje stovėjo mergaitė, o už jos robotas ranka nurodinėjo kryptį. Norėjau tai mergaitę pasakyti: „Saugokis darbo, kad rugienius ir Jono Urbono. Be jų, svečio teisėmis sesijoje dalyvavo Liuda Rugienienė ir buvę detroitiečiai – Ona ir Petras Griškėliai, dabar gyvenę Floridoje.“

svečiai gavo dovanų portfelio išvaizdos mėlyną dirbtinės odos pagalvėlę, kurioje įrašyta GM, vainike – fabriko ženklas 75 ir žemiau: „Proud To Be a Part Of It“ Cadillac. Visi buvo vaišinami dešrelėmis, kava, pyragaičiais ir ledais. Vaikai gavo dar balionų ir saldainių. Iš čia nuvykome į inžinerijos skyrių. Apžiūrėjome salę. Čia griežė orkestras,

Braižykoje tuo laiku nedirbo. Tik ant stalų buvo matyti išdėstyti braižiniai, įvairūs komputeriai. Teko matyti robotą, kuris vienas, be žmogaus braidžė braižinius. Žinoma viską smulkiai apžiūrėti, dėl daugybės žmonių, nebuvo įmanoma. Daug kur sukiojosi klounai ir vaikams dalino saldainius. Darbininkai buvo aprenkti jubiliejiniais marškiniais, o

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

**VYČIŲ CHORO
KONCERTAS**

Lietuvos Vyčių Chicago senjorų kuopa surengė vyčių organizacijos 70 metų veiklos sukakties minėjimą ir pokylį. Spalio 9 d. 4 val. p.p. Vyčių salėn prisirinko arti 200 asmenų, daugiausiai vyresnio amžiaus. Minėjimą pradėjo Adelė Gabalienė, o pirmininkavo žurn. Stasys Pieža. Meninę programą atliko Liet. Vyčių choras ir sol. Algirdas Brazis. Programa prasidėjo gana punktualiai, kelios minutės po 5 val. Prieš tai buvo invokacija, sveikinimai ir senjorų pristatymas.

Kad ir nelabai gausus Vyčių choras, bet drausmingas, moterys tautiniais drabužiais, o vyrai su tautiniais kaklaryšiais. Choru akompanavo jaunas, trečios kartos Amerikos lietuvis Robertas Mockus. Dirigavo ilgametis choro vadovas, visų mėgiamas muz. Faustas Strolia. Programa susidėjo iš liaudies dainų, mūsų muzikų pritaikytų choriniam dainavimui, ir individualių kompozitorių sukurtų dainų. Pirmoji daina „Už jūrų marių“ – harmonizuota Juozo Gaubo, antroji – „Kurteliai sulojo“ – Broniaus Jonušo, trečioji – „Vai ir prijogo“ –

Juozo Stroliaus. Dueto partiją atliko solistės Mary Banky ir Ann Marie Kassel. Ketvirtoji jau ne liaudies daina – „Malda už tėvynę“ – žodžiai Šilelio (L. Šimučio, senj., muzika L. Šimučio, jr.). Solistas Algirdas Brazis (žymus vyčių veikėjas), sudainavo tris operų – operėčių arijas, akompanuojant Aldonai Brazienei.

Antrojoji daly choras, pagerbdamas „Aušros“ šimto metų sukaktį, sugiedojo aušrininko Maironio „Užtraukim naują giesmę“, muz. Česlovo Sasnausko, „Gimtinė“ – žodžiai Viktoro Šimaičio, muz. Viltienio (F. Stroliaus) ir paskutinė daina, skirta Dariaus-Girėno 50-ties metų sukaktį prisiminti – „Lituanica“ – žodžiai ir muzika komp. Emeriko Gailevičiaus. Po meninės programos visi sugiedojo Vyčių himną – žodžiai kun. M. Gustaičio, muz. J. Aleksio. Po programos buvo patiekta puiki vakarienė. Buvo pakeltos šampano taurės už vyčių organizaciją. Įdomu pažymėti, kad visas minėjimas buvo atliktas lietuviškai su maža J. Paukščio angliška įtarpą. Garbė vyčiams už lietuviškes pagerbimą. A.P.B.

**CENTRO VALDYBOS
POSĖDIS**

12-ta vyčių kuopa New Yorke globojo centro valdybos posėdį spalio 8 d., įvykusį Aušros Vartų Dievo Motinos parapijos salėje. Pirmininkavo Loreta Stukienė. Darbotvarkėje buvo kalbama apie šv. Kazimiero sukakties minėjimą. Centro valdybos dvasios vadas kun. Antanas Jurgelaitis paruošė minėjimo programą. Atlanto Pakrančių apygardos pirmininkas Laurynas Janonis pasiūlė tos programos projektą; jį peržiūrės kun. Jurgelaitis. Daug vyčių žada vykti į Romą, į šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties minėjimą. Bus pasirūpinta, kad vyčiai galėtų įsigyti šv. Kazimiero statulėlių. Visi valdybos nariai ir komitetų pirmininkai posėdyje pranešė apie savo veiklą.

**GERI DRAUGAI –
PAGUODA
NELAIMĖJE**

Iš visos širdies jaučiuosi dėkinga vyčiams už parodytą nuoširdumą ir užjautimą man esant liginėje. Didelį dėkingumą jaučiu Estelei Rogers, Sabinai Klatt, Teklei Račkuvienei, Irenai Sankutei, Sofijai Nieminski, Marytei Lepera, dr. Jokūbai ir Loretai Stukams bei Adelei Gabalienėi. Lengviau buvo peryventi nelaimę žinant, kad yra žmonių, kurie neužmiršta. Tai padėjo man greičiau pasveikti. Mano kuopos (112) užuojauta labai mane sujaudino. O Amerikos Vidurio apygardos atsiųsta gėlių puokštė ilgai džiugino mane jau iš liginės grįžusia. Emilija Pakalniškienė, „Iš Vyčių gyvenimo“ redaktorė.

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdžio New Yorke dalyviai.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS – 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays. Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur – Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 – 4:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių neaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIČ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKU LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAZEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn,
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-6; penkt. 10-12, 12-4

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS –
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą.

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 583-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Kulba lietuviškai
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

**Dr. Juozo Meškauskio ofisa pereme
T. RAMA, M.D.**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3444
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv ir penkt.
3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv ir penkt.
2-6; šeštadienis pagal susitarimą

**Dr. Peter T. Brazio ofisa pereme
DR. VIJAY BAJAJ**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv.
12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma liginus pagal susitarimą

**Dr. Ant. Rudoko kabineta pereme
DR. EDMUND E. CIARA**
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. – GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir
7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 vak.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. – 233-8553
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

**Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS**
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

**Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

**6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS**
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

**Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK**
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą – Pirm.,
antr., treč., ketv ir šeštad.

**Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DĖKUI UŽ DAINĄ

Gerbime savo kūrybinguosius, nes be pagarbos beveik nieko kito neturime (iševijos bendruomeninio gyvenimo sąraigoje) jiems ko beuoti. (Pinigų? — ha!) Lai tebūna šie žodžiai kukli, bet nuoširdi pagarbos duoklė tiems, kuriuos mūzos mums siuntė dainos sparnais atnešti vieną kitą palaimos akimirka mūsų iš paviršiaus blizgančiame, bet iš vidaus skausmo perpūstame tremties dvigubo gyvenimo kelyje. O tu pasiuntinių tarpe — šikart ypač vienai...

Jau kuris metas „pasaulio lietuvių sostinės“ (koks tragikomiškas pavadinimas!) padangėj — nebečiulbėjo lakštingala nuo Atlanto pakraščio — iškilioji *Daiva Mongirdaitė*. Užtat proga ją čia tarp mūsų išgirsti — ne visiškai eilinis įvykis. Šitokią proga mums kaip tik sudarė *Lietuvių Fondas*, dainininkę pasikvietęs į savo vėjais užbaigtų pokylį šį šeštadienį, lapkričio 5 d., 7 val. vak. Jaunimo centre.

Daivą Mongirdaitę vadinti „iškilija“ — ne pigus švaistymasis skambiais žodžiais. Kas tik šiek tiek giliau įsijautęs į iševijos muzikinio gyvenimo eigą, žino, kad Mongirdaitė priklauso tai mūsų dainininkų kartai, su kurios veikla susijęs pats brandžiausias mūsų koncertinio bei operinio gyvenimo etapas.

Kol dar gyvenome lageriuose, o taip pat pirmajais Amerikoje įsikūrimo metais, iševijos sceną tebevaldė vyresnioji solistų karta, užaugusi ir išimokslinusi nepriklausomoje Lietuvoje, į tremties sales patekusi tiesiai iš Kauno ar Vilniaus valstybinių operų. Tai buvo Baltrušaitis, Būtėnas, Kutkauskas, Augaitis, Jonuškaitis, Kalvaitis, Kardelienė, Kristolaitis, Motekaitienė amžius. Tuo pat metu tačiau brenė ir jų papėdininkai, iš veteranų netrukus perėmę dainos meno fakelą ir jį per tris dešimtmečius iškėlę ir aukštumas, kurias pasiekti dabar yra jau ir trečios, jauniosios, priaugusių mūsų dainininkų kartos (Bizinkauskaitė, Kiauškaitė, Mozuraitytė, Pakalniškytė, Pakšaitė, Polkaitė) ambicija.

Į šią, sakykime, viduriniąją solistų kartą ir norėtume Davos Mongirdaitės atvykimo proga atkreipti ypatingą dėmesį. Šioji karta amžiumi įvairi, pajėgomis plati — ir labai išstverminga. Pradėjo ji galingiau reikštis apie 1955 metus, ir nesustoję skambėjusi iki šiai dienai, nors jos eilės ir pradeda iš aktyviųjų pozicijų trauktis, kai kur palikdamos nebe taip lengvai užpildomą tuštumą. Šiajai kartai atstovauja tokie dainos galiūnai kaip (iš vyrų) Baras, Brazis, Vaznelis, o iš moterų (jų visuomet daugiau!) — Bičienė, Čapkauskienė, Mastienė, Stankaitytė, Stemplienė, Šukytė... Tai toji karta, kuri ant savo pečių išnešė ir Chicago Lietuvos Operą, ir visą per tą laikotarpį taip gražiai suzydėjusių mūsų vokalinių koncertinių kultūrą. Ir štai — tos gailingos žvaigždžių generacijos viena pačių jauniausiųjų — Mongirdaitė, dabar po ilgos pertraukos vėl sužibėjusi už poros dienų Chicagoje.

Mongirdaitė (gal ir ne atsitiktinai gimusi Šiaulių apskrityje Dainų viensėdyje!) su pagarbą prisimename iš ne vieno čionykščio operos pastatymo, bet labiausiai turbūt iš „Traviatos“, kur 1966 m. ji dalinosi tituline role su Lilija Šukyte. Muzikos mylėtojai ir žinovai ne labai tada susišneko, katra iš jų savo vaidmenyje geresnė, gražesnė — tokia jau lygi buvo abiejų primadonų „kova“. Ir judvie-

jų keliai, kaip žinia, netrukus išsiskyrė: viena pakėlė sparnus į Europą, kur ilgainiui spėjo tapti tituluota veterane, o antra — vėl „užsislėpė“ Bostone, kur tebekaraliauja be konkurencijos lietuviškojoje padangėje, tik retokai atkylanti į mūsų pasviečius.

Todėl ir laukiame šios divos pasirodymo su tam tikru smalsumu — žinodami, kad ji atsiveš stiprią programą (bent jau be čigoniško, pseudoholiviško ar nulinio stiliaus „kavalkų“), kurią atliks su jai būdingu pasirodymo kruopštumu bei muzikinės interpretacijos integralumu, bet taip pat būdamai pasirodys ir netikėtumams, kurių iš jos amžininkų vis dar susilaukiame (paskiausias pavyzdys — Nerija Linkevičiūtė, taip pat šios atkakliai kūrybingos generacijos atstovė, tik vėliau už kitas vokaliskai išsiskleidusi).

Vienas tik apgailestavimas, kad Mongirdaitės čikagiečių sublykstelėjimas bus toks trumpas — ne recitalio, o tik balius „meninės dalies“ ilgio. Kita vertus, reikia šio pokylio rengėjus (Mariją Remienę ir, per ją, Lietuviių Fondą) pasveikinti, kad jie vis dar neatsisako tradicijos ir geros puotos rėmus įglausti ir gerą meninę programą.

Be čia kas nors galėtų išskirti, va, tokį „principinį klausimą“: kuriems galams iš viso prie dešrų, kopūstų, šokių ir degtinės dar reikia... meninės programos, kokia ji bebūtų? Juk amerikiečių balius puikiausiai be tokios „zabovos“ apsieina. Ir, aišku, galėtume į tai šalta logika atsakyti: taip, sutinkame! Jeigu balius, aplamai paėmus, pats savyje yra dalykas niekam tikęs ir žmogaus laiko nevertas, tai ir „meninė programa“ jo reputacijos nepataisys ir neišgelbės, o jeigu, priešingai, balius — užsiėmimas geras, žmogui naudingas ir kartkartėmis net būtinas, tai jam jokių „sustiprinimų“ iš meno pusės nebereikia.

Tačiau čia galioja senas lietuviškas posakis, kad sviestu košės nepagadinsi. Gera puotauti, bet dar geriau puotauti, klausantis Haydno ar Mozarto. Tą žinojo jau 18 a. aristokratai, ir vargu ar šiuo atžvilgiu mes išmintimi juos pralenksime. Visa bėda, kad ne tik Haydno su Mozartu, bet ir Schuberto, Schumanno, Brahms, Wolfo, Debussy, Ravelio bei visų kitų vokalines (įskaitant operines) muzikas didžiūnų dovanų mūsų šiuolaikiuose baliuose pradedam vis rečiau ir rečiau beužtikti. Lyg tolydžio prastėtų mūsų estetinis skonis...

Dabar atėjo į mada solistam pokylių programai rinktis kažkokių „lengvesnių numerių“, kurių lengvumas tačiau labai abejotinas, o nuobodumas — visai tikras. Dar liūdniau, kad dažnai pateikiamas žanrų mutynis: vienas numeris iš operos, antras iš muziklo, trečias iš liaudies lobyno, ketvirtas iš kompozitorių rimtosios kūrybos, o penktas, šeštasis ir septintasis — iš estrados. Ir čia paprastai visiškai nesilaikoma estradinės muzikos atlikimo reikalavimų: užuot pasitelkusi kaip reikiant estradinį orkestrą (ar bent jo magnetofoninį įrašą) ir dainavusi lūpas priglaudusi prie mikrofono, solistė nuogu balsu spaudžia slagerį vien sauso fortissimo lydima... Tai ne estradinė muzika, o jos erzacija. (Tiesa, ką gi veiksi su mikrofonu, jei po slagerio vėl — liaudies dainelė...)

Kai Bičienė, Mastienė, Baras ir Stankaitytė atlikdavo smagių balių menines dalis, tokių stiliaus nuoseklumo pažeidimų nebūdavo. Užtat Chicago Daiva Mongirdaitė atvyksta pačiu laiku... m. dr.

TARPTAUTINĖ KNYGŲ MUGĖ FRANKFURTE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Siemetinė ir jau trisdešimtpenktoji didžiausia pasaulyje tarptautinė knygų mugė Frankfurte savo vartus atidaro spalio mėn. 12 d., susilaukdama 77 valstybių ir 5890 leidyklų. Kaip ir tinka šeiminkams vokiečiams, jų kraštą atstovavo beveik 1500 leidyklų, JAV atsiuntė net 375-kias leidyklas, D. Britanija — 600, Prancūzija — 336 ir t. t. Sovietų S-ga kataloge turėjo įrašytas 79 leidyklas, kurių tarpe buvo dvi lietuviškos — Mintis ir Vaga (įrašyta Vaga) iš Vilniaus, dvi Estijos ir viena Rygos — Liesma.

Gan ilgai turėjau lentynose ieškoti Pabalčio knygų, kadangi jas užtemdė rusiški propagandiniai, moksliniai, sportiniai ir kt. leidiniai. Patarnautojai taip pat buvo užimti (simplatiškesnio veido už pernykščius metus), tad klaidžiodamas akimis, lentynose, užtikau puikiai išleista albumą „Kauņas“ (redakcija kija Alf. Augaitis, A. Grubevičius, Vl. Mikučauskas, R. Rakauskas) „Minties“ leidyklos, kiek žemiau A. Papsio vokiečių klib. vadovą po mūsų sostinės „Vilnius“ (Maskvos „Progress 1981 m. leidinys), gyvūnijos ir augmenijos sk. „Sparnuočių pasaulis“ su lietuviškais, angliškais ir rusiškais įrašais (Algirdas Knys-tautas ir Arvydas Liutkus, Mokslo leidykla, bet kataloge neįrašyta), Tado Ivanauko „Gamtininko užrašai“ bei

likta su Lietuva, kuri Vilnių laikė (kaip Lvovos daugumoj lenkiškas) kažkuomet buvusios Dižiosios Lietuvos kunigaikštijos sostine, už savo sostinę. Toliau autorius rašo apie maršalo Focho pastangas, neatnešusias jokių pasekmių. Kitame sk., pavadintame „Sprawa Austrii, Litwy i Klaidėdy“ — autorius mini vokiečių kariuomenės įgyviavimą i Austriją. Šią progą Varšuva nori išnaudoti santykių su tvarkymui su Lietuva, kadangi Lietuvos vyriausybė niekuomet nesutiko su Vilniaus jungimu i Lenkijos valstybę. Vokietijos, kaip ir visos Europos dėmesys buvo nukreiptas i Padunijos žemę. Ultimatumu tariamoji priežastis buvo žuvis pasienio karys. Lenkų kariuomenės koncentracija Vilniaus krašte, kitų valstybių spaudimas, neproporcini-gai didelis karinių jėgų santykis, privėdė Lietuvą ultimatumą priimti. Tačiau turiau autoriiu pripažinti parašytą didelę tiesą (ir toliau mano laisvas vertimas), kad diplomatiniių santykių užmezgimas, gautas iš vokiškos malonės gabaliukas čekiškos žemės, iššaukė Lenkijoje didelį nacionalistinį sąjūdį, šaukiant demonstracijose, įvairiose minėjimuose „Polska jest mocarstwo — Lenkija yra galybė“.

Gan ilgai skaitydamas ir darydamas užrašus atkreipiau „pana kieronika — pono vedėjo dėmesį. Pamatęs prieš švarko prisegta „Press“ kortelę su šio dienraščio pavadinimu ir pavardė — tuoj pat užklaušė, ar nesu iš Vilniaus. Taip, atsakiau, gimiau Lietuvoje sostinėje. Pasirodo, kad kiekvienais metais su lenkiškom knygom jis važiuoja i Vilnių, rengdamas „Lenkų dienose“ parodas. Buvo Rusų kapinėse, lankė Pilsudskio palaidotą širdį ir motiną, lenkų rašytoją Lelevelį ir kt. Rusų kapinėse užrašai daugumoje lenkiški ir t. t. Čia nutraukiau jo kalbą pažymėdamas, kad rašytojas Lelevelis buvo sulenkėjusio vokiečio sūnus (Loethoefell), kad ir kapinėse pavardės yra taip pat sulenkintos. Be to, jis mažai žino Vilniaus krašto istoriją ir „tuteišų“ žmonių gyvenimą. Išsiskyrėme ne piktuoju, bet ir ne geruoju.

Iš ankstyvesnių išvykų i knygų mugę, patyriau, kad norint kiek daugiau pamatyti atstovaujama valstybių leidyklas, bei specifinius leidinius,

reikia ne tik keliauti pėsčiom, bet taip pat pasinaudoti nemokamu autobusiuku, tuo pačiu sutaupant brangų laiką. Tad nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. aplankiau JAV, Čekoslovakijos, Japonijos, Vakarų Vokietijos, Kanados, Ispanijos ir kt. valstybių leidyklas, pasėgdamas puikiuose istorijos, geografijos, sporto, politiniuose leidiniuose anglų ir vokiečių kalbomis. Tačiau kainos yra aukštos. Jeigu 1951 m. knyga kainavo (vidurkis) 6,84 markės, šiandieną ta kaina pašoko iki 26,48 markių.

Kataloge buvo įrašytas Vatikanas. Ieškojau, tačiau neradau. Pasirodė, kad paskutinę dieną Vatikanas atsiskėdė dalyvauti. Gaila, nes prisime-nu puikiai įrengtą praeitų metų Vatikano sk. su istoriniais leidiniais ir kt. eksponatais.

Dėkui Dievui siemet nesimatė pornografijos. Pasirodo, kad policija tikrino ir konfiskavo daug šlamštą, nors iš mugės direktijos susilaukė protesto. Tačiau pornografija sau vietą rado lauke, kur įvairūs vaizbūnai prekiaudavo ne tik knygomis, plokštelėmis (stipriai girdima rusiška muzika!), bet taip pat pigiais blizgučiais. Matėsi ir „taikos“ šalininkai su įvairiais lapeliais. Dviejose vietose užtikau „Amnesty International“ sk. Vienne gavau „Nepriklausomos kultūros S. S-goje rėmimo draugijos“ lapelį su koncentracijos stovyklose esančiais rašytojais. Įtraukti du lietuviai: Gintautas Išmantas (pa-leidžiamas 1991 m., jeigu „ne-uzkraus“ dar daugiau metų) ir Petras Lukoševičius.

daugiausiai parašai renkami Sacharovui ir kt. rusų ir ukrainiečių rašytojams. Siemetinė Vokietijos leidyklų taikos premija buvo paskirta Galicijoje gimusiam rabino sūniui Manes Sperber. Jau 1916 m. jis persikėlė su tėvais i Vieną ir 1933 m. emigravo Jugoslavijon. Nusivylęs komunizmu 1937 m. išstojo iš kp., pasilikdamas bepartiniu. Nuo 1934 m. gyvena Prancūzijoje. Daktaro patarimu (širdies negalavimai) laureatas negalėjo atvykti i Frankfurą, atsiųsdamas padėkos kalbą. Joje be kita ko, M. Sperber pasakė, kad šiandieną jis nesirikuoja nei i pacifistų, nei i jų priešų demonstracijas. Beginklė neutrali, kapituliuojanti Europa neužtikrins ateityje visiems taiką. Europos kontinentas nuo Rusijos ir Amerikos konfliktų gali tik tada išsilaikyti, kai ji pati bus galiūnas, panašiai gąsdinama, kaip tos dvi milžiniškos valstybės.

Penkių dienų parodą siemet aplankė 180 tūkst. žmonių.

ATSIPRAŠAU KANADOS GOLFININKUS

„Draugo“ X. 20 laidoj, straipsnyje „Kanados Lietuvių dienų įspūdžiai“, tarp kitko parašiau, kad spalio 8 d. nuo 10 v. ryto sporto halėje rungėsi krepšinio bei tinklinio komandos ir (cituojau) „Tuo pačiu laiku turėjo prasidėti ir golfo turnyras, bet smarkus lietus, siuntėjęs keletą vidudienio valandų, golfininkams pasireikšti neleido“.

Imu i rankas „Teviški žiburius“ (irgi X. 20 nr.) ir išsamiam C. Senkevičiaus reportažui („Vėl susitikom naujoje vietoje“) skaitau:

„Šių metų KLD sutelkė nemažai sportininkų — krepšinio komandų ir golfo žaidėjų. Jie rungtyniavo šeštadienį. Ypač ryžtingi buvo golfininkai — jie žaidė nepaisydami lietaus. (pabrūta situacija). Šeštadienio vakare buvo įteiktos taurės laimėtojams balius metu. Įteikimo sąlygos nebuvo labai palankios, nes vyravo linksma nuotaika, po-alkaliai, ir 500 dalyvių nebuvo linkę tylėti bei sekti programa“.

Visų pirma turiu paaiškinti, kad i Londoną važiuavau dviem tikslais: pamatyti du talentingos anglų režisieriaus Robin Phillips spektaklius Grand teatre ir dalyvauti dviejose XXVIII KLD renginiuose (X. 8 susipažinimo baliuje bei X. 9 koncerte). Kai nusprendžiau apie KLD parašyti „Draugo“, norėjau priminti i tuos du programos įvykius, kuriuose dalyvauti neteko, būtent sporto žaidynes, bei pamaldas. Kadangi mano bloknote buvo tik kelias pastabų apie balių (pvz. susipažinimas su Miss Universe) ir apčiai medžiagos apie visa širdimi išgyventą koncertą, apie sp. žaidynes bei pamaldas pagrindiniu šaltiniu liko tik rengėjų paruoštas programos lapas (pamaldų įspūdžius dar pasakojo tą patį vakarą sutiktieji). Kai rašinyje reikėjo minėti sp. žaidynes, golfo turnyrą, išnoro gyvas vidudienio vaizdas. Už Grand teatro pastatęs mašina, 12:05 v. bėgau atsimiti biletų ir per porą minučių buvau permerktas. Lietus pylė, kartais tik intensyvu paslipodamas, nuo 9 v. r. iki 4 v. p. p. Negalėjau įsivaizduoti, kad golfininkai žais. O žaidė! Tai jau daugiau negu entuziazmas. Valio jiems! Ir šia proga labai nuoširdžiai juos atsiprašau.

Alfonas Nakas

Daiva Mongirdaitė (Violeta) ir Algirdas Brazis (Zermonas) Chicago Lietuvos Operos „Traviatos“ pastatyme.

MOTERIS SU BALTU CHALATU

DR. K. PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

19 „Sesute, kas per skandalas?“ — nustebusi ją užklausiau. „Jūs tik pagalvokite! Kažkas iš man patikėtos vaistų spintelės vagia narkotikus. Dėlto aš ir esu baisiai įtempta, susikrėtusi ir labai nelaiminga. Juk tai yra ne tik rimtas nusikaltimas, bet ir didžiausia gėda. Be to, kol kaltininkas nebus išaiškintas, įtarimas krenta ant mūsų visų.“ „Tai tikrai baisus dalykas, sesute. O kaip seniai jūs pastebėjote, kad narkotikai dingsta?“ — neslėpdama savo susirūpinimą, paklausiau. „Beveik prieš keturias savaites“, giliai atsidūsi, ji atsakė. „Atiū Dievui, kad narkotikai ėmė dingti pirmiau, negu aš pradėjau čia dirbti. Kitai ir aš būčiau nepaprastai susirūpinusi, nes įtarimas, be abejonės, paliestų ir mane“, lengviau atsikvėpusi, tariau. „Jūs, daktare, čia nieko nedėta“, raminančiai tarė gailėstingoji sesutė. Todėl greičiausiai jus ir netardys. Tačiau daugumas šio skyriaus tarnautojų jau buvo policijos inspektorius apklausinėti. Šį vakarą jus ir mane tardė. Iš tikrųjų tai pirmas toks skaudžiai nelaimingas įvykis per daugiau kaip dešimt metų mano įvairiose ligoninėse tarnybos laiką. Todėl net iki šios minutės negaliu nuo to sukurti atsigauti.“ „Daktare, jūs teisingai pastebėjote, kad esu įtempta. Tačiau ne tik įtempta, bet ir baisiai

susikrėtusi, nervinga ir nepaprastai nelaiminga, nes viso skyriaus atsakomybė krenta ant mano pečių.“

Kalbėjo rausvais plaukais, apskritu, kiek šlauguotu veidu, riesta nosyte, mažom rudom aktytėm, vidutinio amžiaus gailėstingoji sesutė. „Suprantu jus ir giliai atjaučiu“, tariau jai. „Tačiau susidariusios taip nemalonus padėties pakeisti neįmanoma. Žinoma, yra labai skaudu, kad dėl vieno nesąžiningo žmogaus turime kentėti visi“.

„Daktare, jums greičiausiai neteks patirti psichologinės tarymo tortūros, bet aš tai tikrai perėjau per skaisčių, jei ne per pragarą. Tikėkit manim, kad po apklausinėjimo dar iki šios minutės nesu savam kaily“.

„Nesmagu ir man darosi, kai pagalvoju apie tarymą, nes pasąmonėje jaučiu, kad ir mane apklausinės. Sesute, prašau papasakokite jūsų tarymo eigą. Man būtų labai naudinga žinoti“.

Ji atsargiai atsisėdo ant kedės krašto ir, ilgai nelaukdama, iš lėto pradėjo dėstyti žodžius. „Policijos inspektorius tardė mane direktoriaus kabinetė. Pirmiausiai jis parodė man savo tarnybinių ženklų. Pranešė, kokių reikalų mane čia pasikvietė. Po to paprašė atsisėsti. Man tik atsisėdus, jis perversė trumpu, bet ypatingai aštriu žvilgsniu, kuris mane net supurtė.“

Jis tai pastebėjo ir raminančiai tarė: „Sesute, prašau, nesijaudinkit! Tai yra tokia mūsų rutina. Ten, kur vyksta vagystės, visi tame skyriuje dirbantieji, neišskiriant ir jūsų, turi būti apklausinėjami“.

Ir ėmė berti vieną klausimą po kito. Klausė vardo, pavardės, amžiaus, kur ir kada baigiau mokslius? Kur prieš tai dirbau? Dėl kokios priežasties perėjau dirbti iš chirurginio skyriaus i moterų

ligų skyrių? Kaip gavau darbą? Per darbo biurą ar per pažįstamus? Ir taip toliau... Ir taip toliau...

Kai kurie jo klausimai man atrodė buvo perdaug įžūlus. Todėl labai laukiau, kad jis kuo greičiausiai paliktų mane ramybėje. Bet nesulaukiau. Pagaliau, pritrūkęsi kantrybės, pasižiūrėjau i jį ir piktai atžėriau.

„Darbą gavau per darbo biurą. Jie, prieš duodami darbą, patikrino mano praeitį. Ten guli visi mano rekordai. Jūs pats galite ten nuvykti. Peržiūrėti mano dokumentus ir atestacijas. Be reikalo tik mane varginat ir gaisinat man laiką“.

„Gerai“, ramiai atsakė policijos inspektorius. „Jei bus reikalas, pasižiūrėsiu ir ten. O tuo tarpu mano pareiga yra kiekvieną asmeniškai apklausinėti“.

„Sesute“, kreipėsi jis i mane švelniai. „Pažadu, kad ilgai neužgaisim. Turėkit kantrybės ir atsakykit, kad ir trumpai i mano klausimus“.

„Nuo kada jūs pastebėjote, kad narkotikai iš vaistų spintelės dingsta?“ pakausė jis.

„Prieš keturias savaites“.

„Kai jūs perimat pareigas iš kitos pamainos gailėstingos sesutės, narkotikus suskaičiuojat? Ar ne taip?“

„Taip“.

„O pabaigusi darbą ir vėl suskaičiuojat? Pažymit, kiek suvartojot ir kiek liko?“

„Taip“.

„Ar vaistų spintelę visada laikot užrakintą?“

„Taip“.

„Kur laikot raktus nuo jos?“

„Tam tikroje slapta sutartoj vietoj“.

„Ar dar kas nors be jūsų tą slaptą vietą žino?“

„Gailėstingoji sesutė, kuri mane pavaduoja, kai esu laisva, ir gydytojai“.

(Bus daugiau)

LITUANISTIKOS KATEDRA LIETUVIŲ TAUTAI

VINCAS URBONAS

Ruošdamiesi prasmingai tautinės kultūros demonstracijai, visas savo intelektualines, dvasines jėgas aukojame, kad II PL dienos kuo iškilmingiau įvyktų, o 1981 m. lapkričio 20 d. pasirašytą su Illinois universitetu Lituaniistikos katedros įsteigimo sutartį palikdami lyg šešėlyje, ypač jos įsteigimui lėšų telkima.

PLB šeštasis seimas, susirinkęs birželio 26 — 30 d., priarė Lituaniistikos katedros įsteigimui, paprasčiausiuoju JAV LB krašto valdyba perimti katedros realizavimo iniciatyvą ir atsakomybę už lėšų sutelkimą (žūr. "Pasaulio Lietuvis" Nr. 8 — 9, pusl. 44).

Pagal sutartį šiais metais rugsėjo mėn. 1 d. Illinois universitetui reikėjo įmokėti pirmąjį mokėjimą — 200,000 dol. Tos sumos iki to laiko "nesužvejojome". Įmokėjimo terminas buvo pratęstas iki 8. m. lapkričio 4 d. Sujudome, surinkome. Spauddoje tuo klausimu pasirodė daugiau teigiamų straipsnių, o ir katedros lėšų išdas pradėjo pilneti.

Dabar lėšų telkimui visa našta atiteko JAV LB Švietimo tarybos pirmininkui Jonui Kavaliūniui. Jis ėmė laukti lėšas, pavesdamas JAV LB apylinkėms galimai intensyviau telkti lėšas Lituaniistikos katedrai.

Gyvendamas šiuo metu jau negausiai lietuviais apgyventoje Bridgeporto kolonijoje, bet tikėdamas jų nuosirdumu ir dosnumu parenti Lietuvių Bendruomenės išėivijoje planuojamus mūsų tautinės kultūros užmojus, įsijungiau, kad ir velokai — spalio 8 d. į Lituaniistikos katedros lėšų telkimą.

Spalis yra Balfo vjaus mėnuo ir tikrai yra nepatogu Balfo rinkėjams klydyti, bet artėjantis ir mūsų kultūrai gyvybinės reikšmės turintis Lituaniistikos katedros įsteigimo pagal sutartį 200,000 dol. įmokėjimas vertė mane, atsiprašant Balfo rinkėjus, belstis į tautiečių duris, aiškinti Lituaniistikos katedros reikšmę, reikalingumą ir prašyti aukų. Per penkiolika dienų aplankiau 21 šeimą, 18 pavienių asmenų ir 3 biznio įstaigas. Visur buvau maloniai sutiktas, priimtas, išklaustas, net kai kur ir karštos kavos puoduku pavaišintas. Nors visi tautiečiai maloniai priėmė, mano

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 psl.)

RUDENS VEIKLA SUTINKAM SU GINOS ČAPKAUSKIENĖS DAINA

Šis ruduo daugiau panašus į vasarą, oras šiltas ir malonus, tai kad ir toliau gyvenantiems, patogu į Kultūros centrą atvažiuoti. Spalio mėn. 8 d. įvyksta Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės pirmasis šio sezono kultūrinis renginys: solistės Ginos Čapkauskienės koncertas ir jos vėliausios plokštelės sutiktuves.

Valdybos nariai gražiai pasirodė. Salės viduryje sustatyti stalai ir kėdės, papuošta gėlemis. Už baro laukia kokteilių maišytojai. Laiku atėjusieji spėja pasivašinti. Vakaro programą pradeda apylinkės pirmininkas Jonas Urbonas, o praveda Dalia Stonienė. Scenon kviečiami solistė Gina Čapkauskienė ir akompaniatorius Jonas Govėdas. Publikai jų apibūdinti nereikia, nes Detroito jau kelis kartus yra koncertavę, todėl scenoje abu jaučiasi laisvai.

Programa neatspausdinta. Pati Gina kiekvieną dainą apibūdina trumpomis istorijomis, aptardama muzikos ir

V. Kuprevičiaus, žod. P. Babicko.

Aną vakarą, važiuodama mašina, klausiau radijo ir girdėjau Metropolitan operos solistę aiškinant: „Dainuojant nėra taip svarbu pademonstruoti įsigytą balso techniką, nes tobulų balsų per šimtmečius būna tik keli, tačiau nepaprastai svarbu yra interpretacija“. Jei šia teorija taikytum solistė Čapkauskienė, tai reikėtų sakyti, kad ji geriausiai interpretuoja dainas lietuvių kalba, nors dainavo angliskai, vokiškai, itališkai ir prancūziškai. Aiški lietuvių kalbos dikcija ir giliai įprasminanti dainų žodžiai sukuria tą ypatingą momentą tarp solistės ir klausytojų; ypač toks momentas jaučiasi dainuojant apie paskutinę rožę. Dainuodama operų arijas, ar operėčių, pademonstravo puikią balso techniką.

Mūsų spauddoje apie tai jau plačiai rašyta. Akompaniatorius Jonas Govėdas, kiek ji teko scenoje matyti, visada jaučiasi labai gerai ir, atrodo, dėl nieko nesijaudina. Todėl susidaro įspūdis, kad visas koncertas praeina be klaidos, nes bet kokius trūkumus tik muzikos žinovai gali pastebėti, o mums, eiliniams klausytojams, tikrai neįmanoma. Stebėjau, kai kita dieną pamačiau jį Kanados Lietuvių Dienose Londone vėl akompanuojant kelių valandų koncerte įvairiems chorams, solistams.

Koncertui pasibaigus, klausytojai skuba pirkti plokšteles, stoji eilėn gauti solistės parašo. Kai kurios dainos plokštelėje buvo atliktos šiame koncerte. Plokštelė išleido 1983 m. „Vilnius Records of Canada“. Piano ir harpsichord palyda Jono Govėdo. Montrealio simfoniniam orkestrui dirigavo Aleksandras Stankevičius. Plokštelė galima įsigyti pas platintojus. Solistė pasakojo, kad šiuo metu yra išpareigojusi ateinančių dviejų mėnesių kiekvieną savaitę koncertuoti įvairiose lietuvių kolonijose jos plokštelės sutiktuves. Spalio 22 d. jau koncertavo Rochesterėje; ten, kaip ir mes, parapija šventė 75 metų sukaktį. Koncertas labai pasisekė, dalyvavo arti 500 asmenų.

Liūda Rugienienė

MICHIGANO VALSTIJOS ŽEMĖS ŪKIO IR PRAMONĖS PARODOJE APSILANKIUS

Kiekvienais metais rugpjūčio pabaigoje ir rugsėjo pradžioje, jungiant darbo dienos šventę, Detroito įvyksta Michigano valstijos paroda. Šiais metais ši paroda prasidėjo rugpjūčio 26 d. ir tęsėsi iki rugsėjo 5 d. imtinai. Šiomis parodomis, kaip atrodo, lietuviai mažai domisi, mažai jas lanko ir, kaip pastebėjau, niekas apie jas ir neraso. Dideliame žemės plote pastatyta keletas pastatų ir juose talpinama ši Michigano valstijos paroda.

Rugpjūčio 29 d. paroda buvo skirta „Senior citizen“ žmonėms. Tarp visų kitų ir aš ten nuvykau. Žinoma, neaprašysiu smulkiai šios parodos ir visų joje buvusių rodinų, bet su vienu kitu įdomesniu įvykiu supažindinsiu ir „Draugo“ skaitytoją.

Pirmiausiai aplankiau Community Arts Bldg. pastatą. Įvairūs rankdarbiai bei audiniai išdėstyti ant stalų ar pakabinti ant sienos darė nepaprastą įspūdį. Daug rodinų buvo premijuoti. Kelios moterys rodė mezgimą.

Truetingas ten buvo ir kepsnių skyrius, o tų kepsnių buvo daug ir įvairių. Dauguma jų buvo su premijos ženklais. Stovėjo ir 4 Kaledų eglutės: 3 papuoštos ir 1 be puošmenų. Vieną iš jų buvo premijuota, o dviems prisigeti garbės ženklai. Pastate dar buvo daug lietuvių ir keramikos dirbinių.

Jaunimo pastatė vyravo architektūros įvairių pastatų braižiniai. Baltame name buvo daug blizgių. Vienoje vietoje skulptūromis buvo papuoštas kėdikio išsivystymas (nuo gyvybės užsimezimo iki atsiskyrimo nuo motinos). Patrauklūs buvo ir į medžio nuopojas imonutuoti laikrodžiai. Tie laikrodžiai ne tokie brangūs, 20-25 dol. ir daugiau. Coliseum pastate iškabos reklamavo Budweiser alų. Nišoje po stiklu stovėjo iš sviesto sukurta karvės ir veršiuo skulptūra. Įrašė nepasakytą kiek skulptūrai sunaudota sviesto, o tik pasakyta, kad jos padarymui sunaudota 18,360 porcijų. Pastate buvo daug ir įvairių daržovių, vilnų, siūlų ir du senoviški rateliai. Ten esantieji manėkėnai aprenkti įvairiais daržvais, kiti net „džinsais“. Ten buvo ir ragana, jojanti ant šluotos.

Coliseum viduryje buvo surengtos arklų lenktynės. Pirmose su vežimėliais dalyvavo 5 arkliai, o antrose — 6 jokiškai, tarp jų — dvi mergaitės. Kiekvienas demonstravo savo arklį gabumus. Jojo žingsniu, riščia ir zovada. Demesis buvo kreipiamas į arklį sustabdymą, o tas ne taip lengva padaryti, ypač jojant zovada. Visgi jie tą padarė ir arklį staigiai sustabdo net zovada jojant.

Paukščių skyriuje labai patiko vištų skyrius. Vištelių daug ir įvairaus ūgio ir spalvų, o gaidžiai visą laiką lyg susitarę giedojo. Tas jų giedojimas labai priminė Lietuvos kaimą ir mano gimtinę.

Kralikų skyriuje matėsi įvairių spalvų ir dydžių tų švelnių gyvuliukų. Stebėjau kaip viename gardelyje kralikas įtemptai dirbo su ten įmestu pilnu „Coca-Cola“ buteliu. Jis jį vartė ir stropiai bandė pasiekti jame esantį skystį, bet jokių būdu negalėjo, nes bonką uždaryta. Karštis buvo didelis ir to skystico atsigeriti ne pro šalį būtų buvę ir žmogui, ne tik kralikui.

Dvi karvės stovėjo atokiau nuo kitų karvių ir jas galėjo melžti atsilankiusieji. Daugiausia tuo domėjosi vaikai. Visi kas tik įmelždavo nors lašą pieno į kibirą, gaudavo segtuką su įrašu „Aš melžiau karvę“.

Šiaip parodoje buvo daug karusėlių — tai vaikų karalystė. Neapsieji ir be prekybinių tų. Jų kioskų buvo nustatytos išitos eilės ir su įvairiomis prekėmis. Parodos viename kampe aklas senukas su šunimi grieddamas akordeonu rinko aukas. A. Gr.

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Stotis WOPA 1490 AM. Transliuojam iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukas. 7199 So. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629. Tel. — 778-1543

APSIPIRKITE DABAR!

- RED EMPEROR VYNUOGES sv. 59 c.
- SALOTAI 12 oz. net 38 c.
- DARŽE ISNOKĖ PAMIDORAI sv. 39 c.

KUPONAS

MICHIGANO OBUOLIAI \$8.95 bušelis

\$1.00 nuolaida su kuponu

Išsikiirkpikite

- WISCONSIN RUSSET BULVĖS 20 sv. maišas \$1.69 50 sv. maišas \$3.98
- ŽALI KOPČSTAI (tik vieną savaitę) 50 sv. dėžė \$3.95
- KALIFORNIJOS CITRINOS sv. 39 c.
- ŽALI PIPIRAI 3 sv. \$1.00
- SCOTT PETERSON RĖKYTOS DESROS arba LENKISKOS RĖKYTOS DESROS sv. 1.69
- No. 1 IDAHO BULVĖS 50 sv. maišas 6.95
- No. 1 RED BULVĖS 50 sv. maišas \$5.95
- WISCONSIN No. 1 RUSSET BULVĖS — 50 sv. maišas \$4.49
- VARSKĖ 24 oz. dėžutė \$1.29
- DAISY BRAND MINCED HAM (kapotas kumpis) sv. \$1.98
- LAND-O-LAKES AMERICAN SĖRIS sv. \$2.19

Dėl kasdieninių specialių nuolaidų pasukite telef. raides PRODUCE.

EGG STORE

- 6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704
- 4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018
- 8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787
- 7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. GA 4-8654

NORI PIRKTI

Ieškome pirkti nebrangaus namuko Chicagoje arba apylinkėse. Skambinti 778-8865

REAL ESTATE

Mažai šeimai 4 kamb. namelis prie 71-os ir Washtenaw. Geras ir nebrangus. Prašau man paskambinti Tel. 778-6916

BROKERIS P. ZUMBAKIS

Pajamų bangalov — 1 1/2 aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antrame aukšte padalinys į 2 butus. Batsiuviuo dirbtuvų rūšyje. Geros pajamos. 60-ta ir Washtenaw.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS KILIMAI

Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

JONAS BALYS

Mirtis ir laidotuves

Lietuvių laudies tradicijos

Lietuvių tautosakos lobynas

IX. Išleido Lietuvių tautosakos leidykla 1981 m., Silver Spring, Md., 152 psl. Kaina su persiuntimu \$7.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

RYTŲ LIETUVA

rinkinys

Istorinių bei etnografinių studijų Surengdavo

ALGRIDAS M. BUDRECKIS

STUDIA LITUANICA IV

Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga 1980. Spausdino M. Morkūnas spaustuve. Didelio formato, 628 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.25. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Perskaitę "Draugą", duokit jį kitiems pasiskaityti.

ISIGYKITE DABAR

XX amž. Madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausiu premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. POVILAS PUZINO mozaika, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amž. Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Pulk dovana ir tinka bent kuriamis progomis įteikti bet kam: sveikintuolui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

MŪSŲ KOLONIJOSE

„Dainavos Aidai“. Iš kairės: prie pianino Rūta Udrienė, Almis, Baltija ir Darius. Nuotr. L. Tamošaitis

Brooklyn, N. Y.

DAINAVOS AIDAI

Rugsėjo 25 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, N. Y., Lietuvos Katalikų moterų kultūros draugija minėjo savo veiklos 20-ties metų sukaktį. Meninei daliai atlikti pakvietė „Dainavos Aidus“ iš Jackson, Mich., miesto. Tai Rūtos ir Arūno Udrių šeimos ansamblis. Jį sudaro Udrių jaunamečiai vaikai: dukrelė Baltija 8 m., sūnūs — Darius 11 m., Almis 6 m., Vytiš 2,5 metų amžiaus.

Uzdangai pakilus, Darius paaiškino, kad visa tai, ką matysime ir girdėsime, yra tartum vartymas lietuviškos knygtės apie Lietuvą. Pirmoje dalyje Darius, Baltija ir Almis dainavo, deklamavo, šoko, grojo smuikais. Jiems akompanavo jų mamytė Rūta Udrienė. Publika žavėjosi jų laikysena ir įgudimu scenoje, kiekvienas žino savo vietą, savo rolę. Jų programa vyko sklandžiai, be įtempimo, o visą eigą prižiūrėjo šešiametis Almis.

Antroje dalyje su broliais į sceną drąsiai įžygiavo ir Vytiš 2,5 metų amžiaus. Jis jau moka visas tas dainas, nes dalyvauja repeticijose ir kartu dainuoja. Šią dalį jie papildė dar skudučių muzika. Jiems gražiai išėjo „Saulelė tekėjo“. Skudučius gavo iš Lietuvos. Baltija, Darius ir Almis vaizdiškai inscenizavo dainą „Du broliukai kunigai“, „Šaltyšiu“, „Vesliją“. Pabaigai Baltija ir Almis sudainavo „America, America“, o jiems smuiku pritarė Darius. Šią dainą jie dedikavo antrajai tėvynei Amerikai, kuri priėmė mus laisvai gyventi. Publika jiems triukšmingai plojo, nenorėjo jų išleisti iš scenos. Bisiu jie sugiedojo „Marija, Dangaus Karaliene“.

„Dainavos Aidai“ New Yorko lietuviams paliko gilų įspūdį. Jie kalba, deklamuoja grynai lietuvių kalba, roles atlieka su giliu įsijautimu. Kas labiausiai jaudina žiūrovą, tai šių jaunamečių grynai lietuvių kalba, entuziazmas lietuviškai scenai, drausmingumas. Visa tai jie igijo gilių patriotų tėvų užuojėtoje, ir tai savitai veikia lietuvišką sąžinę. Juk šiandieną nelengva yra auklėti jaunamečius palankiais lietuvių, sunkiai einasi su lietuvių kalbos mokymu, nes esą aplinka išblaško, daro savo. Tačiau Udrių šeima yra gyvas pavyzdys, kad, vaikams augant ir nelietuviškoje aplinkoje, yra įmanoma juos auklėti lietuviškoje dvasioje. Udriai gyvena toli nuo lietuviškų centrų, kašminystėje nėra lietuvių, nėra šeštadienių mokyklų. Tačiau ko jiems netrūksta — tai Rūtos ir Arūno Udrių apsisprendimo ir ryžto savo vaikus auklėti sąmoningais lietuviams, besididžiuojančiais savo lietuviška kilmė, neniekinant šio mums svetingo krašto tradicijų.

Baltija, Darius ir Almis, negalėdami lankyti šeštadieniškos mokyklos, kuri jiems arti-

miausia yra už 80 mylių, lituanistinių dalykų mokosi neakivaizdiniu būdu, prižiūrimi savo tėvelių. Šiam metodui vadovauja mokytoja Vida Bučmienė, gyvenanti Clevelande.

Udrių vaikai yra labai gyvi, darbštūs ir gabūs. Jie dalyvauja sporte, plaukime, Community College Jackson mieste vaikams pritaikytose klasėse. Visi trys mokosi smuiku Suzuki metodu, kur pradedantieji mokomi smuikuoti iš klausos, ne iš gaidų. Udrių namuose per dienas skamba plokštelių muzika. Vaikai gula ir kelias, grojant muzikai. Tokiu būdu lavinama klausos. Baltija ima pianino pamokas, o Darius groja smuiku Jackson Junior simfoniniame orkestre. Jų tėvai labai rūpinasi savo vaikų sugebėjimais, ir

kieno gi, jei ne tėvų pareiga, padėti savo vaikams atrasti savyje glūdintus talentus, juos išpuoselėti. Udrių vaikams įdomu ir smagu savo namuose, kiekvienas mėgsta savo užsiėmimą, muziką, jų nevilioja gatvė.

Pirmuosius žingsnius į lietuvišką sceną Baltija, Darius ir Almis išmėgino 1982 m. Mokytojų studijų savaitėje, Dainavoje, kur jų sceninis pasirodymas padarė gilų įspūdį tiems, kuriems rūpi tautinės kultūros išlaikymas priaugiančioje kartoje. Šioje Mokytojų studijų savaitėje pasitvirtino, kad šeima yra pagrindinė tautinio auklėjimo tvirtovė ir tai įrodė Udrių šeima.

Tais pat metais jie buvo pakviesti į Clevelandą, Rochesterį, o 1983 m. vėl į Dainavą, į sendraugių stovyklą, dar į Windsor, Kanadą, atlikti meninę dalį Vasario 16 minėjimo, ir į New Yorką. Baltija, Darius ir Almis taip pat yra dalyvavę ir amerikiečių parengimuose. 1981 m. jie gražiai pasirodė etninių grupių festivalyje, kur 11 įvairių tautybių reprezentavo savo tradicijas, o jie reprezentavo lietuvių kultūrą, tautodailę, dainą ir šokį. 1982 m. amerikiečių moterų klubas Jackson mieste ruošė Kaledų šventes, kur Udrių šeima atliko 3 pasirodymus. Jų tėvelis Arūnas Udrys programos pradžioje anglų kalba papasakojo apie Lietuvą, jos dabartinę būklę sovietų priespaudoje. 1983 m. jie gražiai reprezentavo Battle Creek, Mich., tarptautiniame festivalyje. Apie jų visus pasirodymus plačiai rašė ir dėjo jų nuotraukas amerikiečių vietinė spauda.

MIRTIS IR KALTĖ

Ateistinio gyvenimo nerimą būdingai klausimu be atsakymo.

Taigi tik poros metų laiku „Dainavos Aidai“ yra aplankę nemažai lietuvių kolonijų ir atlikę savo programą kitataučių renginiuose. Jiems visur pianinu akompanavo jų darbščioji mamytė Rūta Udrienė. Keliudami automobiliu, Udrių šeima daug dainuoja, lanko įdomias vietas, kalba tik lietuviškai.

Patartina lietuvių kolonijoms šį jaunamečių ansamblį „Dainavos Aidai“ kviešti į savo parengimus, patiems patirti, kiek daug galima pasiekti, nestingant tėvams ryžto ir atsidavimo savo vaikų auklėjimui.

I. Banaitienė

mo išreiškė vienas A. Malraux personažų: „ką veikti su siela, jei nėra nei Dievo, nei Kristaus?“ (La condition humaine). Siela yra tai, kas žmogų daro žmogumi. Klausiti, ką veikti su siela, lygu klausiti, kaip gyventi su savimi pačiu. Vienai ar antrai visada šį klausimą sprendžiame pačiu savo gyvenimu. Bet ar visada mūsų sprendimas mus pačius patenkina? Yra mūsų būtin įrašytas matas, kuriuo galime vertinti savo sprendimus. Tai nemirtingumo ir tyrumo ilgesys. Negalime likti abejingi nei mirčiai, nei kaltei. Nesibaimintume mirties, jei nesilgėtume nemirtingumo, ir nesirūpintume kalte, jei netrokštume tyrumo.

Dr. Juozas Girnius

A + A. CHARLES A. BEACHAM

Gyveno Chicago, Illinois.
Mirė spalio mėn. 31 d., 1983 m., 11:05 val. vakaro, sulaukęs 84 m. amžiaus.

Gimė Marylande.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Irene (Belinskytė), svogerą Wanda Mazola, jos vaikai Ted Mazola ir Sandra Valentino, bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis anksčiau buvo vienas iš direktorių Chicago Savings ir Loan Bendrovėje.

Kūnas pašarvotas Egan koplyčioje, 3700 West 63 Street. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 3 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos koplyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdus ZMONA IR GIMINĖS.

Laidotuvių direkt. Egan — Telef. LU 2-2000.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

SOFIJA MISEVIČIŪTĖ ŽUMBĀKIENĖ

Prabėgo vieneri ilgesio metai, kai mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žoną, brangią motiną ir močiutę.

Už Jos sielą bus atšaujamos šv. Mišios vyskupo A. Deksnio Romoje ir Dr. K. Trimako, S.J., Chicagoje Tėvų Jėzuitų koplyčioje lapkričio 5 dieną 10 val. ryto. Po šv. Mišių įvyks paminklo pašventinimas šv. Kazimiero kapinėse.

Maloniai prašome giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir paminklo pašventinime.

Nuliūdę: vyras, dukterys, sūnus, marti, žentai, anūkai ir proanūkės.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1983 m. lapkričio 1-mą, Visų Šventųjų dieną, 12 val. popiet, iškeliauo anžinybėn, aprūpintas šventais sakramentais, mano mylimas vyras

ANTANAS GAŠKA

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje.

Liko giliam liūdesy žmona Emilija (Bagdonaitė), sesuo Teodora su vyru Juozu ir jų vaikai: Juozas su šeima, Laima su šeima ir Linas; brolio a.a. Aleksandro žmona Emilija ir jų vaikai: Rimas su šeima, Vida su vyru, Aleksandras, Jr., su žmona; Lietuvoje Dalia ir Kęstutis su šeimomis; pusbroliai Amerikoje ir Kanadoje; Lietuvoje mylima teta, pusbroliai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį ir penktadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 5 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Pradidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių prašoma aukoti labdarybei. Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sesuo ir giminės.
Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mielam kolegai ir artimam draugui

A + A.

Vet. gyd. STEPONUI STIRBIUI mirus, žmonai Sofijai, dukroms ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Vet. Gyd. JUOZAS ir SALOMEJA SKAUDŽIAI

Omaha, Nebr.

Mylimai mamytei

A + A. AGOTAI KUNSKIENEI mirus, sūnui Jonui Kizniui su šeima, giminėms ir artimiesiems nuoširdi mūsų užuojauta.

STASYS IR GIEDRE MILAŠIAI

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A + A.

JUOZAS KANANAVIČIUS

Jau suėjo metai, kai staigiai ir netikėtai palikai mus ir išėjai į amžiną gyvenimą. Nors laikas tęsiasi, bet mes niekada negalėsime užmiršti to skausmingo atsiskyrimo 1982 m. lapkričio 10 dieną.

Už Juozo sielą šv. Mišios bus atšaujamos lapkričio 10 d., ketvirtadienį, 7:30 val. ryto ir lapkr. 13 d., sekmdienį, 10:30 val. ryto šv. Andriejaus bažnyčioje, Philadelphijoje.

Maloniai prašome giminės, draugus ir pažįstamus prisiminti Juozą maldoje.

Nuliūdusios: žmona Stasė ir duktė Aušra.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA SOL, DANOS STANKAITYTĖS (Įdainuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru. Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA, CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.95, Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Ill. gyventojai dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

MARIJA AUKŠTAITĖ

„ANT MARIŲ KRAŠTO“

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių pažiūrų.

Knyga turi 408 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Illinois gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

Jau suėjo aštuoneri liūdni metai, kai 1975 m. lapkričio 6 dieną mirė mano brangus sūnelis

A + A. MEČISLOVAS J. ALUZAS

Jis visada gyvas mano atmintyje. Už jo sielą metinėse bus aukojamos trejos šv. Mišios švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo ir kitose bažnyčiose. Prašau prisiminti mano sūnelį maldoje.

MAMA

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. „Draugą“.

APLINK MUS

× **Vladas Vijeikis** atliks meninę programą dalį Jaunimo centro metinės vakarienos metu. Vakarienė bus gruodžio 4 d., sekmadienį. Vakarienos pelnas skiriamas Jaunimo centro išlaikymui.

× **Inž. Liūdas Ramanauskas** Peoples Gas bendrovėje paskirtas atsakingoms inžinerijos departamentu braižybos skyriaus viršininko pareigoms. Šioje bendrovėje L. Ramanauskas dirba nuo 1955 m. Lietuviškame gyvenime veikliai įvairiose įsipareigojimuose reiškiasi Lietuvos Skautų sąjungoje.

× **Marytė Tūbelytė - Kuhlmann**, Taiwan, Republic of China, pirmoji užsisakė Rūtos Klevo Vidžiūnienės novelių knygą "Vieno vakaro melancholija", kurią išleido Lietuviškos knygos klubas. Ji greitai laiku bus pasiūlyta knygų klubo nariams kartu su kitu nauju Antano Musteikio romanu "Dangaus ir žemės šaknys".

× **Viktoras Šatas**, Real Estate vakarų priemiesčių tarybos pirmininkas, kandidatuoja į Marton College patikėtinių tarybą. V. Šatas yra Alex Realty Cicero vadovas. Jis su žmona ir dviem vaikais gyvena Cicero, Ill. Rinkimai bus lapkričio 8 d., antradienį. Lietuviai turėtų balsuoti už savo tautietį. Marton College patikėtinių balsavimui priklauso Berwyn, Cicero, Stickney, Forest View, Lyons ir McCook.

× **Kun. Pr. Kura**, St. Anne's Church, Spring Valley, Ill., mūsų rėmėjas, pratęsė "Draugo" prenumeratą su 25 dol. jo paramai. Kun. Pr. Kurą skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos nuosirdžiai dėkojame.

× **Prof. dr. C. Masaitis**, gyv. Thompson, Conn., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, mokėdamas įvairias sąskaitas, pridėjo 17.60 dol. auką. Nuosirdus aiū.

× **Valentinas Saladžius**, gyv. Miami Beach, Fla., mūsų rėmėjas, pratęsė prenumeratą, užsisakė naujausių leidinių ir plokštelių už didesnę sumą, o taip pat pridėjo ir 15 dol. auką. Labai dėkojame.

× **Kai lietuvis karys įsimyli** rabino dukterį — maj. Jono Tapulonio pranešimas Sodybos pažulonyje. Sveikatos reikalai. Kultūrinė programa. Marijos Bosienės kugelis. Šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Visi laukiami.

× **Nick Kaslavich**, Chicago, Ill., apsilankė "Drauge", įteikė 13 dol. jo paramai ir palinkėjo geros sėkmės. Labai aiū.

× **A. a. Sofijos Endzelienės** mirties metinių proga bus atnašaujamos šv. Mišios Tėvų Marijonų koplyčioje šį sekmadienį, lapkričio 6 d., 10 val. ryte. Mišiosios šeimai nuosirdžiai dėkoja visiems dalyvausiantiems. (pr.)

× **Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus**. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algii Jasaičui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

× **Lemonto apylinkėje** organizuojama tautinių šokių grupė. Repeticijos vyksta sekmadienį vakarais. Norintieji dalyvauti dėl informacijų kreipkitės tel. 325-5541. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOUS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Jei skilandžių tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užėik!** — International Meat Market. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, avienna, veršiena, dešros ir t. t. 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (sk.)

"Lietuvos bažnyčių" knygų III tomo "Kauno arkivyskupi jos" susitikimo metu vakaronėje Jaunimo centre dalyviai sėka ekrane, kuriame rodoma okupantų sugriautą ar nusia vintų bažnyčių vaizdai. Viršuje Kazys ir Kazė Bradūnai, žemiau iš kairės: P. Aleksa, kun. J. Kidykas, Danguolė Kvilytė ir kt. Nuotr. Petro Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJAS MEDICINOS DAKTARAS

Metams bebėgant, iš dirbančiųjų skaičiaus vis daugiau pasitraukia lietuvių medicinos daktarų, tad visų akys atkreiptos į mūsų jaunasias atžalas — jaunuosius lietuvių daktarus, jau čia užaugusius, baigusius mokslą, bet kalbančius lietuviškai.

Dr. Edmundas Vladas Vižinas gimė Julijos ir Vlado Vižinų šeimoje Chicagos lietuviškame Bridgeporte, kur išgyveno 25 metus. Edmundas lankė šv. Jurgio parapijos ir lituanistinę mokyklą, baigė De LaSalle aukštesniąją mokyklą, kurioje 4 metus buvo gerų mokinių garbės sąrašuose, o 2 metus priklausė National Honor Society. Priklausydamas retorikos ir debata-

Dr. E. Vižinas

ty klubui 1968 m. įgijo garbės atžymėjimą.

Toliau studijas tęsė Loyolos universitete, kurį baigė magna cum laude 1974 m., įgydamas Bachelor of Science diplomą iš biologijos. Universitete buvo priimtas į Alpha Sigma Nu Honor Society. Pasizymėjęs aukštąsias gabumus ir darbštumą, Edmundas Vižinas puikiai išlaikė stojamosios egzaminus ir Pritzer School of Medicine, kurį baigė 1978 metais.

Nuo 1978 iki 1981 metų atliko rezidenciją vidaus ligų srityje Loyolos universiteto Medical Centre, įsigydamas Certificate of American Board of Internal Medicine, t. y. vidaus ligų specialisto pažymėjimą. Šiuo metu dr. E. Vižinas priklauso Amerikos gydytojų kolegijai, Amerikos medikų draugijai, Illinois valstijos medikų draugijai ir Chicagos medikų draugijai.

Būdamas išskirtinių gabumu, dr. E. Vižinas gavo valstybinę paramą (federal grant) medicinos mokslams baigti, už tai turėjo 2 metus dirbti valdžiai. Vienerius metus dirbo šiaurinėje Minnesotoje bendros medicinos praktikoje, o antrus metus Chicago Board of Health suaugusiųjų gydyme.

× **Rita Birutė Finizio**, Rialto, Cal., mūsų nuosirdi rėmėja, atsiuntė 20 dol., savo laisқты pasidžiaugė rudenių turtingumu, Dievo gerumu. Ta proga ji norinti padėti ir "Draugui", nes laikai yra sunkūs. Labai aiū už viską.

× **"Aldonos" moteriškų ir vaikų** krautuvės savininkai Šoliūnai, Lemont, Ill., mūsų rėmėjai, mokėdami sąskaitas už skelbimus, pridėjo didesnę auką. Labai aiū.

× **Jurgis Butikas**, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, pratęsė "Draugo" prenumeratą su 30 dol. auką. J. Butiką skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio rėmimą tariame nuosirdų aiū.

× **Viktoras Vaitkus**, Waterbury, Conn., Spada Book Store savininkas, atsiuntė 295 dol. už parduotas knygas.

× **Dr. Mindaugas ir Lydija** Griauzdės, Chicago, Ill., visuomenininkai, mūsų rėmėjai, pratędami "Draugo" prenumeratą, atsiuntė ir 20 dol. auką. Dr. M. ir L. Griauzdes skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą labai dėkojame.

Šiuo metu dr. E. Vižinas priimtas mokyti vidaus ligų rezidentus MacNeal Memorial ligoninėje ir lapkričio pradžioje atidaro savo praktikos kabinetą, 6165 So. Archer gatvėje (truputi pravažiavus S. Austin gatve), kur yra ir automobilių pasistatymo aikštė.

Dr. Edmundą Vižiną galėsime susitikti ir išgirsti lapkričio 4 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Šią vakaronę rengia Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės valdyba, kviesdama visuomenę susitikti naują lietuvių daktarą.

Birutė Vindašienė

TAUTOS FONDO BANKETAS

Sekmadienį, spalio 30 d., Tautiniuose namuose, Chicagoje, buvo Tautos fondo banketas. Jį atidarė M. Marcinkienė, išryškindama, kad Tautos fondo finansinė parama įgalina Vyr. Liet. Išlaisvinimo komitetą atlikti savo uždavinį. Pakvietę programą praveisti dail. V. Vijeikį. Invokaciją sukalbėjo kun. Antanas Zakarauskas.

Banketą suorganizavo pirm. M. Marcinkienė su kitomis komisijos narėmis: St. Semėnienė, J. Ivašauskienė, F. Mackevičienė, Z. Adomavičiūtė.

Programos vedėjas dail. V. Vijeikis daug linksmos nuotakos įnešė savo eilėrašiais, kuriais taikliai pajuokė kai kurias išsivijusias ydas.

Inž. Jonas Jurkūnas, Tautos fondo Chicagos padalinio pirmininkas, savo kalboje pabrėžė, kad Tautos fondas yra Vilko iždininkas. Siemet švenčiame Tautos fondo dešimtmetį. Jis buvo įregistruotas 1973 m. Tautos fondo paramos dėka leidžiama "Elta" šešiomis kalbomis. Jos talkininkų yra Pietų Amerikoje, Europoje. Apie 10,000 dol. lėšų uveina paramai radijo programoms į Lietuvą. Tautos fondas yra išleisęs keletą knygų, viena paskutiniųjų — J.

IŠ ARTIIR TOLI

VOKIETIJOJE

— Rugsėjo 14 d. lankėsi Vokietijos valdžios atstovai Vasario 16 gimnazijoje. Iš Bonnos buvo atvykęs federalinės valdžios vidaus reikalų ministerijos referentas užsieniečių reikalams dr. von Kempis, Hessenso socialinių reikalų ministerijos referentas užsieniečių reikalams Armin Claus su palyda, taip pat ir vietiniai aukšti pareigūnai. Juos priėmė gimnazijos vadovybė, aprodė bendrabučius ir gimnazijos patalpas. Valdžios pareigūnai pažadėjo padėti berniukams bendrabutį statyti ir apgriuvusią pilį, kaip kultūrinį ir istorinį paminklą, pataisyti. Mokiniai svečiams padainavo keletą lietuviškų dainų, o tautinių šokių grupė, vadovaujama Živilės Grodbergienės, pašoko porą tautinių šokių. Su jais dar tarėsi kuratorijos vadovybė. Pirmenybę nutarta teikti statant berniukų bendrabutį. Vietos laikraščiai palankiai aprašė gimnaziją, pailiustruodami nuotraukomis iš svečių apsilankymo ir gimnazijos gyvenimo.

— **Münchene rugsėjo 29 d.** tarėsi lietuvių, latvių, vengrų gimnazijų direktoriai, ukrainiečių bendrabučio ir universiteto bei lenkų gimnazijos steigimo komisijos atstovai. Jie visi kalbėjosi bendrais pabėgėlių reikalais ir auklėjimu Vokietijoje.

— Išeivijos evangelikų liuteronų suvažiavimas vyko rugsėjo 5—9 dienomis Harce prie Goslaro evangelikų namuose. Dalyvavo 38 kunigai ir Bažnyčios darbuotojai: 14 latvių, 13 estų, 7 lietuviai ir po du lenkų ir vengrų. Lietuvių grupę sudarė sen. A. Gelžinius, sen. J. Urdzė, kun. K. Felgendreberis su žmona, kun. M. Klumbys, kun. F. Skėrys ir R. Baliulis.

OKUP. LIETUVOJE

— **Ona Siruftytė-Bendorienė**, išgyvenusi 79-nerius metus, mirė š. m. spalio pradžioje Alytuje. Ji nuo 16-kos savo amžiaus metų pradėjo mokytojauti Balkūnų, savo motinos gimtojo kaimo, pradžios mokykloje. Vėliau daugelį metų mokytojavo drauge su savo vyrų Jonu Bendoriumi (miręs 1972 m.) Simne. Ona buvo gimusi Sūduvos Siručių pradinėje sodyboje Prudaboliėje. Marijampolės aps., Mykolo Siručio aštuonių vaikų šeimoje, iš kurių 5 buvo mokytojai. Jono Bendoriaus 3 seserys irgi buvo mokytojos, viena iš jų elementoriaus "Skaityk" autorė. Jono tėvas Petras Bendorius kartu su Pranu Daugirdu yra autoriai pirmo lietuviško aritmetikos uždavinyno, išleisto dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Lietuvoje ir Amerikoje tebegyvena vėloinės vyrųnes sesuo K. Akelaitienė, jaunesnis brolis Aloyzas ir kiti giminės.

Pajaujo knyga apie genocidą Lietuvoje. Vliko biudžetas per metus pareikalauja apie 100,000 dolerių. Dėkojo Chicagos lietuviams, kad remia Tautos fondą. Išdalino pažymėjimus aukotojams, kurių buvo daug dešimčių, net ir aukojusių po tūkstančių. Visus pralenkė Kazaitis, paukojęs 2500 dol., o Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, pagerbdamas savo mirusį narį inž. A. Rimą, įteikė 700 dol.

Meninę programą atliko dainuojančios žemaitės: Bronė Stravinskienė, Dana Varanekienė ir Aldona Underienė. Joms dar talkino dainininkas Bronius Maciukevičius, o fortepijonu palydėjo Alvydė Eitutytė. Vienuo vadovas yra Kazys Skaisgirys.

Zemaičių trio susidainavęs, visos pasipuošusios tautiniais drabužiais. Jos padainavo Mūsų žemė (St. Gailevičiaus), Tėviškė (Br. Budriūno), Nuolankiai prašome (Rossini), Už jūrų, už kalnų (Gaidelio), Pempel (liaudies daina). Taip pat buvo duetai: Mano gimtinė (A. Kačanausko), Tėviškės ilgesys (Dvorako), O, Dieve, geriausias (A. Mikulskio), Lygiojį lankelį (liaudies daina). Mikulskio dainos proga visi svečiai buvo pakviesti atsistojimui ir susikaupimui pagerbti mirusį kompozitorių.

Drauge su dainininkėmis visi svečiai dainavo Maironio "Lietuva brangi" (Naujalis). Dainininkėms tarpais pritarė K.

Skaisgirys neįprastu instrumentu — melodika.

Vakarienos proga svečiai suaukojo 5000 dol. Laimėjimus pravedė St. Semėnienė. Tarp laimėjų buvo ir dail. M. Stanikūnienės paveikslas. Be pirm. J. Jurkūno, Tautos fondo Chicagos skyr. valdyboj daug veiklumo rodo vicep. dr. L. Kriaučiūnas.

Banketas buvo maloniai jaukus, džiugus įvairumu ir pelningas doleriais. J. Pr.

LOYOLOS LIETUVIŲ KLUBAS

Spalio 3 dieną buvo Loyolos lietuvių klubo susirinkimas. Jautėsi gera nuotaika ir entuziazmas. Nutarėm lapkričio 5 d. 1 val. p. p. su Northwestern lietuvių klubo dalyvauti Northwestern prieš Michigan State futbolo rungtynėse.

Visi pritarė, kad lapkričio 18 d. 7:30 val. būtų ruošiamas susipažinimo vakaras su Northwestern lietuvių klubu. Kviečiame visus lietuvius studentus vakarėlyje dalyvauti. Dėl informacijos galima kreiptis į Dainą Tijūnelytę tel. 537-7949. Saldumynų pardavinėjimas un-tete truputį praturtino mūsų iždą, bet vis vien rinksim nario mokesį po 5 dol. už semestrą sumažinti įvairių užsieniųjų išlaidas. Bus užsakyti marškinėliai klubo nariams. Planuojama slidinėjimo iškyla į Devil's Head Ski Resort pradžioj sausio mėnesio. Kitas susirinkimas lapkričio 3 d. 4:30 val. p. p. bus trumpas informacinio pobūdžio. Visi kviečiami dalyvauti.

Daina Tijūnelytė

Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5169
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Tautos fondo metinės vakarienos rengėjai spalio 30 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Iš kairės: Vl. Vijeikis, S. Semėnienė, M. Marcinkienė — komiteto pirmininkė, S. Adomavičiūtė, Z. Ivašauskienė, J. Jurkūnas — Tautos fondo Chicagos padalinio pirm. F. Mackevičienė, P. Povilai tis ir dr. L. Kriaučiūnas. Nuotr. V. Kučo

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su ankstu patyrimu: esame įgiję Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717